

Autosnelweg A5

Monte Bianco – Torino
Autostrada della Valle d'Aosta

- De A5 is een Autostrada in Italië.
- De snelweg heet ook wel de Autostrada della Valle d'Aosta en loopt vanaf Torino naar het noordwesten, via Ivrea en Aosta naar de Mont Blanctunnel, op de grens met Frankrijk.
- De snelweg is 143 kilometer lang.

Routebeschrijving

- De A5 begint aan de noordoostkant van Torino, aan een knooppunt met de A4, de snelweg naar Milano.
- Dit knooppunt is feitelijk verweven met dat van de A55, de ring van Torino, die aansluiting geeft richting Lyon en Genova.
- De A5 is dan een autosnelweg met 2x2 rijstroken en loopt door de westelijke Povlakte naar het noorden.
- Typerend voor deze snelweg zijn de lange rechte stukken.
- Direct ten noorden van Torino volgt het tolstation, met uitzicht op de bergen naar het noordwesten.
- Bij Ivrea eindigt de diramazione A4-A5, die een verbinding geeft richting Milano en Genova.
- De snelweg loopt vervolgens een steeds smaller wordend dal in, met rondom hoge bergen.
- De snelweg zelf blijft echter tot Aosta behoorlijk vlak en stijgt maar langzaam.
- De A5 buigt dan naar het westen af en zowel ten noorden als ten zuiden van de snelweg liggen bergen tot meer dan 4.000 meter hoogte.
- Na Aosta begint de snelweg flink te stijgen, terwijl het dal smaller wordt.
- Bij Courmayeur loopt de snelweg op circa 1.320 meter boven zeeniveau.
- Hierna volgt de Mont Blanctunnel naar Frankrijk die aansluiting geeft op de Franse A40 richting Chamonix en Genève.
- Ter plekke is geen alternatieve pasroute voorhanden.

Diramazione A4/A5

- Tussen Ivrea en de A4 loopt een 24 kilometer lange diramazione, die verkeer vanaf Genève richting Milano en Genova verwerkt.
- Deze begint bij Ivrea aan de A5 en gaat ter hoogte van de A4 over in de diramazione A4/A26 die verder naar Vercelli loopt.

Raccordo A5/SS27

- Rondom Aosta ligt een raccordo tussen de A5 en de SS27, de pasweg naar de Grand St. Bernard richting Martigny in Zwitserland.
- Deze route is 8 kilometer lang waarvan 6.761 meter in een tunnel of galerij ligt.
- Doorgaand verkeer vanaf de Grand St. Bernardpas hoeft sindsdien niet meer door Aosta.

Totaal 143 km lang

Mont Blanctunnel → Genève

Mont Blanctunnel

- De Mont Blanctunnel is een tunnel voor het wegverkeer die Frankrijk met Italië verbindt.
- In het jaar 2009 maakten er ongeveer 1,7 miljoen voertuigen gebruik van.
- De tunnel is 11,6 kilometer lang en bestaat uit een 8,60 meter brede tunnelbuis met twee rijstroken.
- De tunnel loopt onder de Mont Blanc van de Franse plaats Chamonix-Mont-Blanc in het departement Haute-Savoie naar het Franstalige dorp Courmayeur in de Italiaanse regio Valle d'Aosta.
- De bouw van de Mont Blanctunnel begon in 1959.
- Op 16 juli 1965 vond de ceremoniële opening plaats.
- Drie dagen later (19 juli) werd de Mont Blanctunnel voor het wegverkeer opengesteld.
- Op 24 maart 1999 vloog in het midden van de tunnel een Belgische vrachtwagen geladen met margarine en meel in brand.
- Door de steile helling functioneerde de tunnelbuis als een schoorsteen en werd het vuur aangewakkerd door de koude luchtstroom.
- Laat en onjuist optreden van het tunnelpersoneel, onder andere ten gevolge van communicatieproblemen, heeft de situatie verergerd.
- Bij de brand kwamen 41 mensen om het leven.
- Op 9 maart 2002 werd de tunnel heropend.
- Om communicatieproblemen te voorkomen, wordt de tunnel nu nog maar door één onderneming beheerd: GEIE-TMB (Groupement Européen d'Intérêt Economique du Tunnel du Mont Blanc).
- Dit bedrijf voert het beheer uit in opdracht van de Franse en Italiaanse concessiehouders ATMB (Autoroutes et Tunnel du Mont Blanc) en SITMB (Società Italiana per azioni per il Traforo del Monte Bianco).
- De GEIE-TMB heft tol.
- Een enkele passage met een personenauto kostte in januari 2012 vanuit Frankrijk 38,90 euro, vanuit Italië 39,40 euro.
- De tunnel maakt onderdeel uit van de E25, is op Frans grondgebied genummerd als N205 en op Italiaans grondgebied als T1.

Entreves

5

Courmayeur-Sud

5

Courmayeur ± 2500 inwoners

- Wie vanuit Aosta komt aanrijden, ziet bij het naderen van Courmayeur het Mont-Blancmassief als een machtig bolwerk van rotsen en gletsjers voor zich oprijzen.
- Het stadje aan de voet van de hoogste top van Europa (4807 m) is één van de oudste en beroemdste verblijfplaatsen in de Italiaanse Alpen.
- Al vanaf het midden van de 19de eeuw brachten leden van het huis Savoye en Piemonteese adel er hun vakanties door.
- Echte bezienswaardigheden heeft Courmayeur niet, hoewel het aardig is een kijkje te nemen in het Museo Alpino, tegenover de parochiekerk, gewijd aan de geschiedenis van het alpinisme.
- Verder is het leuk om rond te lopen in de oude dorpskern, waar u aan de winkels kunt zien dat Courmayeur nog steeds een vrij luxe plaats is.
- Bij het enkele kilometers vóór Courmayeur gelegen Pré-St: Didier begint de weg die via de wintersportplaats La Thuile naar de Kleine St: Bernardpas (Colle del Piccolo San Bernardo), op de grens tussen Italië en Frankrijk, voert.
- Bij Entrèves is de Italiaanse ingang van de ruim 11 km lange Mont-Blanc tunnel (1965) die in Frankrijk uitkomt bij Chamonix.

Morgex

5

Aosta-Ovest

5

Barriera Aosta

Aosta-Est

Aosta ± 36.000 inwoners

- Iedereen die Valle d'Aosta bezoekt, komt zeker wel een keer in Aosta.
- De hoofdstad van het gewest ligt op het punt waar de route naar Zwitserland via de Grote St: Bernard zich afsplitst van de weg naar Frankrijk door de Mont-Blanctunnel.
- In het gezellige centrum zijn interessante overblijfselen te zien uit de Romeinse tijd en de Middeleeuwen.
- Na het verslaan van de `Salassi', een Keltisch-Ligurische stam, doopten de Romeinen de door hen in 25 v. Chr. gestichte nederzetting 'Augusta Praetoria'.
- Zij maakten er een militaire versterking van, wat nog altijd zichtbaar is aan het rechthoekige stratenplan van het oude stadscentrum, dat nog gedeeltelijk wordt omgeven door muren uit de Romeinse tijd.
- De ligging aan de belangrijke verbindingswegen naar de Grote en de Kleine St: Bernardpas deed het belang en de rijkdom van Aosta snel toenemen en maakte het tot "het Rome van de Alpen".
- De stad was de plaats waar de legioenen krachten verzamelden voor zij aan hun zware tocht over de Alpen begonnen.
- Na de val van het Romeinse Rijk viel Aosta lange tijd ten prooi aan invasies van verschillende volkeren.
- Vanaf de 11de eeuw kwam de stad onder de hoede van het huis Savoye, maar het bestuur zou tot aan de Italiaanse eenwording altijd in handen blijven van lokale adellijke families.

Nus

Het Aostadal

- Het Aostadal, in het Italiaans Valle d'Aosta (of Val d'Aosta) (bijvoeglijk naamwoord: Valdostano), in het Frans Vallée d'Aoste (bnw: Valdôtain), in de streektaal Vâl d'Aoûta, is een bergachtige regio en provincie in het uiterste noordwesten van Italië.
- De oudst bekende naam van de streek, in het Latijn, is Vallis Augustana.
- Het grenst in het westen aan Frankrijk, in het noorden aan Zwitserland (Valais/Wallis) en in het zuiden en oosten aan de Italiaanse regio Piemonte.
- Valle d'Aosta is een autonome regio binnen Italië, en is tegelijk een provincie.
- Het is de kleinste regio van het land en de enige die niet uit meer provincies bestaat.

Saint-Vincent

Verres

Verrès ± 2700 inwoners

- Dit oude dorp ligt aan de voet van een 14e eeuwse kasteel.
- Het kan worden bezichtigd, maar het is minder bijzonder dan het hierboven beschreven Castello di Fénis en het vlak bij Verrès gelegen Castello d'Issogne.
- Dit laat 15de eeuwse kasteel, een mengeling van gotiek en renaissance, is misschien wel het karakteristiekste voorbeeld in Valle d'Aosta van zo'n pronkerig ingerichte woonstee van een adellijke familie.
- Het heeft, ook in zijn uiterlijke verschijning, meer weg van een renaissancepaleis dan van een middeleeuws kasteel.
- Prachtig is de met muurschilderingen versierde binnenplaats met een fraaie natuurstenen bron waar het water uit een smeedijzeren granaatboom spuit.
- Bij Bard, in de richting van Pont-St: Martin, ligt een interessant fort uit de 15de eeuw met indrukwekkende bastions en kazematten.
- Het werd gebouwd door Savoye, maar in 1800 ontmanteld door Napoleon nadat het tevergeefs weerstand had geboden aan de doortocht van de Franse troepen.
- In 1830 werd het door Carlo Alberto I van Savoye gerestaureerd.
- Alleen de binnenplaats kan worden bezichtigd.
- Vlak bij het fort kunt u, bij het dorp Donnas, parallel aan de weg nog een stuk van de oude Romeinse weg zien liggen.

Pont-Saint-Martin

Pont-St.-Martin ± 3800 inwoners

- Ook in dit dorp hebben de Romeinen sporen nagelaten.
- Pont-St: Martin is een aardige plaats, die om de één of andere reden (misschien omdat het bijna in Piemonte ligt) een Italiaansere indruk maakt dan andere plaatsen in Valle d'Aosta.
- De Romeinse brug uit de 1ste eeuw v. Chr., waaraan het zijn naam dankt, is te bewonderen vanaf een nieuwere brug.
- Pont-St: Martin is de toegangspoort tot het Valle di Gressoney, het noord oostelijkste zijdal van Valle d'Aosta.
- Het heeft een opvallend Zwitsers karakter, vooral door de houten huizen in de bekende chaletstijl.
- Dat heeft niet alleen te maken met de nabijheid van Helvetia, maar ook met het feit dat het dal het thuis is van de "Walser", Zwitserse immigranten die in de Middeleeuwen de Alpen overtrokken om zich hier te vestigen.
- Er wordt nog steeds een Duits aandoend dialect gesproken en de eigen folkloristische tradities (met onder meer prachtige klederdrachten) worden erg levendig gehouden.
- De belangrijkste plaatsen in het dal zijn Gressoney-St: Jean en Gressoney-La-Trinité.
- Even buiten het eerste dorp ligt het Castello dei Savoia.
- Dit sprookjesachtig aandoende kasteel is niet zo oud als het eruit ziet.
- Het werd aan het begin van deze eeuw gebouwd voor de Italiaanse koninklijke familie.
- Gerssoney-La-Trinité (1635 m) is het uitgangspunt voor beklimmingen van het Monte-Rosamassief.

Quincinetto

Ivrea

5

Ivrea ± 25.000 inwoners

- Deze plaats dankt haar grootste bekendheid aan Olivetti.
- Het fabriekscomplex uit 1942, aan de rand van het stadje, is een creatie van Luigi Figini en Gino Pollini.
- Deze architecten behoorden tot de in 1926 opgerichte Gruppo Sette, die baanbrekend was voor de moderne, rationalistische bouwkunst in Italië.
- Hoewel aan het begin van de jaren '80 werd overgestapt op de productie van computers, gaat het de laatste jaren minder goed met de bekende fabrikant van schrijfmachines.
- Dat is wrang, want is voor zijn werkgelegenheid afhankelijk van het bedrijf.
- Het stadje aan de Dora Baltea heeft een aardig, klein centrum, waarin de belangrijkste monumenten, de dom en het kasteel, wat hoger liggen.
- Het werd in 100 v. Chr. gesticht door de Romeinen ('Eporedia') en beleefde zijn grootste bloei in de 9de-10de eeuw toen het hoofdstad was van een markizaat, waarvan twee markiezen zichzelf koning van Italië mochten noemen.
- De Duomo heeft een zeer lange bouwgeschiedenis.
- In de 4de eeuw werd er een kerk gebouwd op de plaats van een Romeinse Apollotempel.
- Die werd in de 11de eeuw herbouwd.
- De kerk die u nu ziet, is vooral het resultaat van bouwwerkzaamheden in de 18de eeuw.
- Romaans zijn nog de twee klokkentorens, de vieringtoren en de crypte.
- Het achter de dom gelegen Castello is een vierhoekige constructie uit de 14de eeuw met ronde hoektorens.
- Het carnaval van Ivrea is in Italië beroemd, vooral door de Battaglia delle Arance, waarbij teams uit verschillende stadswijken elkaar bekogelen met sinaasappels.

Knooppunt met de

4

26

5

4

→

Milano

26

→

Genova

5

 Scarmagno	
--	---

 San Giorgio Canavese	
---	---

 Volpiano	
---	---

 Barriera Torino Nord

 Settimo Torinese	
---	---

Knooppunt met de 		→ Torino	
		→ Genova	

 Padana Superiore	
---	---

Knooppunt met de 		→ Torino	
		→ Milano	

Turiijn (Torino) 962.000 inwoners

- Fiat en Juventus zijn waarschijnlijk de eerste associaties die Turiijn bij veel mensen oproept.
- De hoofdstad van Piemonte is fraai gelegen aan de Po en aan de voet van de Piemontese heuvels.
- Bij helder weer hebben de inwoners zicht op de besneeuwde toppen van de Alpen.
- Vandaar dat het in het noordwesten van de stad gelegen stadion van Juventus de naam `Stadio delle Alpi' kreeg.